

Tips voor boeken, films en activiteiten

Bij Open Deur juli/augustus 2014: Waar ben je?

BOEKEN

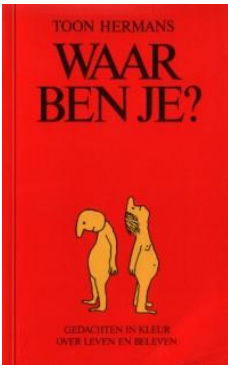
Peter Louwerse, Marijke Nijboer en Anton Sinke: **Wandelen langs heilige plaatsen.** (Averbode).

Tien korte pelgrimstochten (14-20 km lang) naar Nederlandse plaatsen die ook nu nog worden bezocht door pelgrims.

Herman Vuijsje: **Pelgrim zonder God.** (Atlas Contact 2013)

Herman Vuijsje legde te voet de oude Sint-Jacobsroute af, maar niet op de manier waarop anderen dat doen. Als atheïst en individualist verkoos hij de tocht in zijn eentje en in omgekeerde richting te maken: van Santiago de Compostela terug naar Amsterdam. Pelgrim zonder God is een klassieker in de Nederlandse pelgrimsliteratuur en verplichte kost voor iedere bedevaartganger.

Toon Hermans: **Waar ben je?** (Fontein 2001)

Vanuit het gevoel dat mensen kunnen hebben 'alleen te zijn', zet Toon diezelfde mensen midden in het leven, in paginagrote cartoons. Hij doet dat met weinig en rake tekst. Hij zet de mens in dit boek weer met beide benen op de grond, daar waar hij thuishoort: deel van de natuur.

FILMS

The way (Emilio Estevez, 2010)

Een oogarts uit Californië krijgt op een dag het bericht dat zijn zoon bij een storm in de Pyreneeën is overleden. Hij reist naar Frankrijk en loopt daar de pelgrimsroute naar Santiago de Compostela uit, waar zijn zoon aan was begonnen.

De zee van pelgrim Antonio (Mendel Hardeman, 2013) ([Trailer](#))

Non-fictievertelling over leven en dromen in het dorre Braziliaanse binnenland. Het stadje Canudos was ooit de utopische vrijstaat van pelgrim Antonio, gebaseerd op solidariteit. De stad werd door het leger met de grond gelijk gemaakt. De profetie dat de dorre wildernis een zee zou worden, werd generaties later werkelijkheid.

De film ontstond tussen 2007 en 2013 tijdens een serie langdurige reizen door de binnenlanden van Noordoost-Brazilië. Hardeman organiseerde een reizende bioscoop-tournee door de streek waar de film is opgenomen en vertoonde scènes uit de nog niet afgewerkte film. Sindsdien reist de film door Nederland, Duitsland en Zwitserland en wordt op verzoek van groepen mensen getoond. In 2014 gaat de film terug naar Brazilië, waar hij vertoond zal worden tijdens een lange tocht door het droge binnenland, eindigend in de sloppenwijken rond de grote steden. [Meer informatie](#)

ACTIVITEITEN

Zaterdag 12 juli 20.00 uur, Langenboom: labyrintwandeling op de Schaapshoeve, Schaapsdijkweg 20A. Toegang € 11,- [Meer informatie en aanmelden](#) .

Vrijdag 18 juli, 13.00 uur, Twello (Meermuidenseweg 19b): Bij het grasgemaaide labyrint van EKO Zorgboerderij Sterrenland vertelt verhalenverteller Boudewijn Betzema over het labyrint en draagt – als je wilt – gedichten voor uit zijn bundel *Dwarsdoor*. De toegang is gratis. Meer informatie: 06 - 42 12 23 99 (Boudewijn Betzema)/info@betzema.nl, <http://sterrenland.com/>

Zondag 20 juli, 11.00 uur, Schipluiden: [meditatiewandeling](#) door permacultuurtuin, over blotevoetenpad en door een labyrint.

LINKS

[Labyrinten per regio](#)

[Labyrintwerk](#) – netwerk van mensen die werken met een labyrint

[Vingerlabyrint](#)

[Pelgrimstochten](#)

[Bedevaart naar Mekka](#) – informatie over de Hadj

[Couchsurfing](#) – logeren bij vrienden over de hele wereld. Of zelf een logeerplek aanbieden.

[Waarbenjij.nu](#)

Reizigersplatform – voor de thuisblijvers. Leuk om bij weg te dromen bij andermans reisverslagen of je te laten inspireren voor je eigen reis.

INSPIRERENDE TEKSTEN

Zonder bezit

Leven zonder bezit, zonder ook maar iets waarvan je zegt 'dit is mijn eigendom' is een van de richtsnoeren die Franciscus van Assisi en zijn broeders door de eeuwen heen hebben gevolgd. Franciscus gaf zijn bezittingen op en kreeg er een betere wereld voor terug: een wereld die hij als gave beleefde. Een gave moet een gave blijven, doorgegeven, teruggegeven, en mag dus nooit verworden tot bezit.

Dit leven zonder bezit inspireerde velen. Ook mensen die de georganiseerde wereld niet wilden of konden verlaten. Franciscus leerde hun dat het niet nodig is alle bezit op te geven. Dat is voor de meeste mensen niet eens zinnig. Maar als het in het gebruiken of genieten van de dingen geen verschil maakt of je ze bezit of niet, dan heb je al afstand genomen van je bezit. Geniet van je tuin, maar niet omdat je hem bezit.

Als je dan iets verliest – je geld, je tuin, en zelfs het leven dat je gegeven is – dan zul je gemakkelijker aanvaarden dat het leven doorgaat. Het leven dat dan doorgaat, is het echte leven; het tot bezit gemaakte leven is een waan.

Willem Marie Speelman - Uit: *Rijk leven zonder bezit. Franciscaanse spiritualiteit als bron voor vernieuwing*. Uitgeverij Meinema, 2014.

Wandelen

Ongelukkig zijn is afwezig zijn, zegt Kierkegaard met Hegel: niet thuis zijn waar je bent, niet aanwezig zijn op de plek en het moment waar je je bevindt: niet samenvallen met jezelf. Wandelen verdrijft het ongeluksgevoel omdat het een manier is om binnen-en en buitenwereld, denken en het lichaam te doen samenvallen. Zodra je wandelt, krijgen je gedachten het ritme van je lichaamsbeweging en wordt je lichaamsbeweging de drager van je denken, mijmeren en voelen. De dynamiek van binnen en die van buiten vallen samen.

Paul van Tongeren - Uit: *Leven is een kunst. Over morele ervaring, deugdethiek en levenskunst*. Klement, Zoetermeer, 2012.

'Dan doet Carin een geleide meditatie. Ze vertelt over een zwaan, een mooie beek en de volle maan die alles anders maakt. Ik heb mijn ogen dicht en zak een beetje weg. Opeens voel ik dat mijn moeder naast me zit. Ik schrik. Zo dichtbij is ze sinds haar dood niet meer geweest. Ik kan haar bijna aanraken. We mogen weer het labyrint in. Het lijkt alsof mijn moeder met me meeloopt. De maan schijnt inmiddels door de bomen. Ik zie mijn schaduw en daarachter nog een. Wat is er toch met me aan de hand? Als ik in het midden ben aangekomen, verdwijnt mijn moeder weer. Als ik het de groep vertel, kan ik mijn tranen nauwelijks bedwingen.

Stijn Fens - Uit: *Trouw*, 17 februari 2014. Fens deed een labyrintwandeling op De Schaapshoeve